

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Usein kysytyt kysymykset

Oppivelvollisuuden laajentaminen –missä mennään III?

23.5.2023

Hallitussihteeri Maria Soininen

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen

1/2

- Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen **määräajaksi** tietyissä tilanteissa (oppivelvollisuuslain 7 § 1 mom.):
  - oppivelvollisuuden suorittamisen estävä pitkäaikainen sairaus tai vamma
  - raskaus- tai vanhempainvapaa
  - tilapäinen ulkomailla oleskelu (esim. vaihto-opiskelu, perhe muuttaa tilapäisesti ulkomaille)
  - elämäntilanteeseen liittyvä muu painava syy, joka estää oppivelvollisuuden suorittamisen

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen

2/2

- Päätös oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä tehdään oppivelvollisen taikka hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa hakemuksesta.
- **Oppivelvollisuuden suorittaminen keskeytetään pääsääntöisesti määräaikaisesti** eli oppivelvollisuuden suorittamisen esteenä olevan olosuhteen arvioidun keston ajaksi.
- Oppivelvollisuuden suorittaminen voidaan keskeyttää **toistaiseksi** ainoastaan silloin, jos oppivelvollisuuden suorittamisen estävä sairaus tai vamma on luonteeltaan pysyvä. (oppivelvollisuuslain 7 § 2 mom.)

Opiskelupaikan osoittaminen 1/2

- Oppivelvollisuuslain 15 § ja 15 a § (menettely)
- Jos oppivelvollinen ei vapaaehtoisesti hakeudu koulutukseen tai ei saa opiskelupaikkaa, hänelle osoitetaan opiskelupaikka:
  - tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA) tai
  - työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa (TELMA)
- Soveltuvan opiskelupaikan osoittamisessa on otettava huomioon:
  - alueen koulutustarjonta, oppivelvollisen kodin ja oppilaitoksen välinen etäisyys ja kulkuyhteydet, erityisen tuen tai vaativan erityisen tuen tarve, opetuskieli sekä oppivelvollisen henkilökohtaiset toiveet

Opiskelupaikan osoittaminen 2/2

- Opiskelupaikan osoittaminen on asuinkunnan tehtävä **kahden kuukauden kuluttua** ohjaus- ja valvontavastuun alkamisesta
  - Vaativaan erityiseen tukeen oikeutetulle järjestettävässä koulutuksessa mahdollista jo ennen kahden kuukauden määräajan päättymistä
  - Tapauskohtainen harkinta opiskelupaikan osoittamisessa yksittäistapauksessa (esim. jos opinnot eivät vielä ole ehtineet alkaa)
- Koulutuksen järjestäjän, jolle on myönnetty TUVA-koulutuksen tai TELMA-koulutuksen järjestämislupa taikka joka järjestää TUVA-koulutusta aiemman VALMA-järjestämisluvan perusteella, tulee ottaa opiskelijaksi sille osoitettu oppivelvollinen ja mahdollistaa opintojen aloittaminen mahdollisimman pian.
  - Kuuleminen ennen asian ratkaisemista

Maksuttomuus

- Oikeus maksuttomaan toisen asteen koulutukseen kestää sen kalenterivuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta (ellei hän tätä ennen suorita toisen asteen tutkintoa).
  - Maksuttomuutta voidaan tämän jälkeen pidentää laissa säädetyillä perusteilla. (oppivelvollisuuslain 16 §)
  - Pidentämisestä päätetään opiskelijan hakemuksesta (aikaisintaan 6 kk ennen maksuttomuuteen oikeuttavan ajan päättymistä)
- Maksuttomuus koskee vain niitä opiskelijoita, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin. (oppivelvollisuuslain 16 § 5 mom.)

Lisätietoja oppivelvollisuuden laajentamisesta

- OKM:n verkkosivuilta:
  - Oppivelvollisuuden laajentaminen: <https://okm.fi/oppivelvollisuuden-laajentaminen>
  - Kysymyksiä ja vastauksia oppivelvollisuudesta: <https://okm.fi/kysymyksiä-ja-vastauksia-oppivelvollisuudesta>
- OPH:n verkkosivuilta: <https://www.oph.fi/fi/kehittaminen-ja-kansainvalisyys/oppivelvollisuuden-laajentaminen>

Kiitos!